

Historie MKN

Předchůdcem MKN byl Mezinárodní seznam příčin úmrtí (International List of Causes of Death, nazývaný též Bertillon Classification of Causes of Death), který roku **1893** prosadil francouzský lékař Jacques Bertillon, starší bratr proslulého Alphonse Bertillona, na konferenci Mezinárodního statistického institutu (International Statistical Institute) v Chicagu. Mnoho států tento statistický systém začalo používat a roku 1898 jej American Public Health Association (APHA) doporučila k oficiálnímu užívání matrikářům v Kanadě, Mexiku a Spojených státech. Zároveň APHA doporučila pravidelné revize každých 10 let.

Roku 1900 byla francouzskou vládou svolána první mezinárodní konference k revizi Klasifikace příčin úmrtí. V té době tvořila klasifikaci jedna nepříliš objemná kniha doplněná abecedním rejstříkem. Další konference svolala francouzská vláda v letech 1910, 1920, 1929 a 1938. Až do 5. revize byly prováděny pouze dílčí změny v obsahu, bez zásadního zásahu do struktury. Po smrti Bertillona v roce 1922 byla ustavena „Smíšená komise“ složená ze zástupců Mezinárodního statistického institutu a Zdravotní organizace Společnosti národů (Health Organization of the League of Nations), která připravovala podklady a návrhy k jednání konferencí.

V průběhu let vzniklo v jednotlivých zemích mnoho doplňků a rozšíření, z nichž některé rozšiřovaly klasifikaci příčin úmrtí i o klasifikaci nesmrtelných nemocí, ale do mezinárodní verze dlouho nebyly přijaty. Až v roce 1938 přijala mezinárodní konference rezoluci, která obsahovala doporučení, aby různé národní seznamy byly v maximální možné míře zapracovány do Mezinárodní klasifikace příčin úmrtí.

Roku 1948 převzala odpovědnost za klasifikaci Světová zdravotnická organizace (WHO), dnes se sídlem v Ženevě. Šestou revizí, o níž jednala konference roku 1949 v Paříži, započala přeměna systému v univerzální seznam diagnóz. Název byl změněn na Manual of International Statistical Classification of Diseases, Injuries and Causes of Death (ICD, Mezinárodní statistická klasifikace nemocí, zranění a příčin úmrtí). Byla již rozdělena do dvou knih a poprvé obsahovala i duševní poruchy. Další konference se konaly v letech 1955, 1965 a 1975, WHO zajistila vydání 7. revize (1957) i 8. revize (1968). Od 7. revize zaujaly nefatální nemoci v seznamu rovnocenné místo a ICD zahrнула i kódy dalších okolností ovlivňujících kontakt se zdravotnickými službami.

Ve Spojených státech vydala United States Public Health Service v letech 1959–1962 klasifikaci ICDA (The International Classification of Diseases, Adapted for Indexing of Hospital Records and Operation Classification). Tato klasifikace mnohem komplexněji pokrývala potřeby výkaznictví nemocnic a tam, kde se používala, byla považována za 7. revizi ICD (někdy se označuje jako ICDA-7). US Public Health Service vydala pak ještě v roce 1968 speciální americkou verzi 8. revize, označovanou později jako ICDA-8 nebo ICD-8A, kanadská verze nesla označení CIMA-8. Americká klinická modifikace ICD-9, akceptovaná i některými dalšími státy, se označuje ICD-9-CM.

Konference pro 9. revizi ICD (1975) schválila záměr zpracovat samostatně další dvě doplňkové klasifikace: International Classification of Procedures in Medicine (ICPM, vyšla ve dvou dílech v roce 1978) a International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps (ICIDH, vyšla v roce 1980 – pozdější verze se nazývala International Classification of Functioning, Disability and Health, zkratka ICF, v češtině MKF). V roce 1976 vyšlo ještě speciální onkologické rozšíření k ICD-9, International Classification of Diseases for Oncology (ICD-O).

Na první přípravné schůzi k přípravě 10. revize ICD se tak začalo mluvit o nové koncepci rodiny klasifikací.

Roky zavedení národních modifikací v jednotlivých státech nebo roky zavedení různých podverzí se mohou lišit. Označení nejstarších verzí se užívá zpětně, původní verze se zkratkou ICD neoznačovaly.

- Bertillonova klasifikace 1893
- ICD-1 1900
- ICD-2 1910
- ICD-3 1921
- ICD-4 1930
- ICD-5 1939
- ICD-6 1949
- ICD-7 1957
- ICD-8 1968
- ICD-9 1977 (1. díl je tabulární soupis diagnóz, 2. díl abecední rejstřík)
- ICD-9-CM, americká klinická modifikace, 1979 (navíc 3. díl, kódy procedur)
- ICD-10 1992 (v USA přijata pro kódování příčin úmrtí až v roce 1999, pro nemocnost se i poté používala ICD-9-CM; verze ICD-10-CM byla vydána až roku 2003, kódy procedur ICD-10-PCS roku 2000, avšak dosud jimi v praxi nebyla ICD-9-CM nahrazena a americká vláda plánuje jejich zavedení na rok 2011; australská verze ICD-10-AM byla vydána roku 1998 a kanadská verze ICD-10-CA v roce 2000)
- ICD-11 první koncept je očekáván kolem roku 2010 a publikace asi o 5 let později.

Kategorie MKN-10

- Infekční a parazitární nemoci (A, B)
- Novotvary (C)
- Nemoci krve a imunity (D)
- Nemoci endokrinní a metabolické (E)
- Nemoci duševní a poruchy chování (F)
- Nemoci nervové soustavy (G)

- Nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha (H)
- Nemoci oběhové soustavy (I)
- Nemoci dýchací soustavy (J)
- Nemoci trávicí soustavy (K)
- Nemoci kůže a podkožního vaziva (L)
- Nemoci svalové a kosterní soustavy (M)
- Nemoci močové a pohlavní soustavy (N)
- Těhotenství, porod, šestinedělí, perinatální stavy, vrozené vady, deformace (O, P, Q)
- Příznaky, znaky a nálezy nezařazené jinde (R)
- Poranění, otravy, následky působení vnějších příčin (S, T)
- Zevní příčiny nemocí a úmrtí (V, W, X, Y)
- Faktory ovlivňující zdravotní stav (Z)